

סימנים של תקווה:

תגובתה של אישה להתמכרות בעלה למין

מאת פני פרימן וננסי גרום

בעולם שבו כולנו צריכים לעמוד פנים אל פנים מול השלכות החטא - החטא שלנו והחטא של אחרים. עבור אישה שבעלה מכור לפורנוגרפיה או חטא מיני, הקרב הכפול הזה של עמידה מול בגידת בעלה, והמאבק להגיב באופן הולם, יכול להיות מייסר. איך היא יכולה לאהוב את בעלה בדרך הטובה ביותר במהלך המסע ההדרגתי והארוך המוביל לגדילה, התבגרות ושינוי? ואיך היא יכולה להחזיק מעמד אם הוא מסרב לעבוד על שיקום הנישואים שלהם?

אלו שאלות חשובות לנשים שבעליהן נאבקים בכל סוג של התמכרות למין. הלם הגילוי והמרדף הראשוני אחר עזרה גורם לעתים קרובות לעצבות מטרידה ובלבול ממשי באשר לשאלה איך להמשיך הלאה.

למרבה השמחה יש נשים הנשואות למכורים למין שלימים גילו שההתקדמות של הבעל לעבר שינוי ואחריות דיווח חזקה למעשה את הנישואים שלהם. בני זוג שבחרו בדרך של כנות וחזרה בתשובה ייהנו מאחדות מספקת יותר. אבל נשים רבות מתמודדות עם בעל שאינו החלטי ואינו מחויב לעבוד קשה על הבעיות שלו, בעל שהבטיח נאמנות אך מסרב להתנתק מהסגידה לתאוה. איך אישה כזו אמורה לחיות כבת של אלוהים בנסיבות שכאלה?

אין, כמובן, תשובות קלות. נשים לבעלים שמכורים למין נמצאות על מסלול מפחיד ולגמרי לא צפוי. אבל יש תמרורים שמסמנים את המסלול הזה של אכזבה מהנישואים, ויש נקודות ציון שמראות לנוסעים שהם בדרך ליעדם. כשהדרך ליעד חדשה, מנחם לדעת למה יש לצפות. לאילו סימנים אישה מאוכזבת יכולה לצפות במהלך המסע שלה להתחדשות בחייה ובנישואיה?

סימן ראשון - כעס, הלם וחוסר תחושה

כשהנושא של אי נאמנות מינית יוצא לאור והאישה עומדת בפני המצב של בעלה, היא בדרך כלל בהלם. סביר שיהיו הרבה כעסים ובכי, שאינם נעימים אך בהחלט בריאים ונורמאליים. אך כעבור כמה שבועות זה די שכוח שהאישה תהיה חסרת תחושה. האדרנלין הראשוני של הגילוי ופרץ האנרגיה למצוא עזרה מתפוגגים מול המציאות היומיומית.

זהו זמן מכריע שבמהלכו האישה צריכה תמיכה והדרכה. הכאב העצום שלה ודאי יפתח אותה לאטום את עצמה מבחינה רגשית או לבנות חומות כדי להגן על עצמה מכאב נוסף. מתחת למעטה ההלם וחוסר התחושה נמצאים חלומותיה השבורים לגבי הנישואים והחיים. בצדק היא ציפתה לנאמנות בנישואים אך גילתה בגידה, ודי בכך כדי לזעזע אפילו את האישה הכי מעשית. כשהיא גילתה את ההתמכרות של בעלה לפורנוגרפיה או לחטא מיני, חייה השתנו מהיסוד. ברור ששום אישה אינה טיפשה עד כדי כך שהיא חושבת שהתחנתה עם הגבר המושלם. אבל

לחיות עם בעל שאכזב אותה קשות בתחום הליבה של יחסיהם האינטימיים מכניס את האישה לרגשות מאוד מעורבים. היא כמהה לאינטימיות של הנישואים, אבל איך היא יכולה להמשיך לתת את לבה לבעלה ההפכפך? החלק הזה במסע שלה אינו נעים וקל, אך למעשה זוהי הזמנה מאלוהים לתהליך הגואל של היגון.

סימן שני - יגון טוב: אבל על האבדה

יגון אינו חוויה אהודה, אבל הוא הכרחי לשיקום נישואים שבהם בן הזוג חצה גבולות מוסריים. יגון הוא תגובה רגשית עמוקה לאבדן. התרבות שלנו מצדיקה אבל על מותו של אדם יקר. אך פחות מקובל להתאבל על "מוות" פחות מוחשי. יותר מזה, הבושה שכרוכה בחטא מיני והפחד שיתגלה לאחרים (במיוחד בקהילה) הופכת את חווית האבדן הזאת למבודדת אף יותר.

לכתובים יש כמובן מה להגיד על יגון. למעשה פעמים רבות מדובר על אבל כעל חלק נורמאלי מהחיים בעולם ששרוי בחטא. במתי ד 5 ישוע אמר: "אשרי האבלים, כי הם ינוחמו". נחמה ניתנת לאלו שמתאבלים, וישוע דיבר לקהל גדול מאוד כשאמר את הדברים האלה. מחבר המזמורים חיזק את התפיסה הזאת והוא מזכיר לנו: "קרוב יהוה לנשברי לב ואת דכאי רוח יושיע" (תהי' לד 18). נראה שאלוהים צופה שלבנו יישבר במערכות יחסים קרובות, וכשה קורה הוא רוצה שנבוא אליו עם לבנו השבור כדי שינחם אותנו.

אלוהים אינו מצפה שביטויי הצער שלנו ייראו יפים או מנוסחים בשלווה ובהיגיון. המזמורים של דוד לא היו שלווים. פעמים רבות הוא פתח בתלונה או הפציר באלוהים לשים לב לנסיבות שלו ולהעניש את אלו שפגעו בו. כמובן שבדרך כלל הוא עבר ממצוקה להלל, ומכעס להודיה על אהבתו של אלוהים. אבל הוא מעולם לא העמיד פנים שהחיים אינם קשים.

גברים ונשים רבים בכתובים סבלו ממערכות יחסים מכאיבות ואירועים מאכזבים, אבל הם לא היססו להביא את יגונם בתפילה כנה לאלוהים ואמרו לבוראם איך הם מרגישים. חשבו על תלונתו של משה בספר במדבר פרק יא, או על תפילתה של חנה בשמואל א פרק א, או על הקינות הרבות של איוב - במיוחד באיוב כג. אפילו ישוע "הקריב תפילות ותחנונים בצעקה גדולה ובדמעות" כאשר עמד בפני המוות הממשמש ובא (עבר' ה 7). אנשי אלוהים אינם בורחים מיגון. במקום זה הם מתמודדים אתו באומץ כי אז הם מוצאים את זרועותיו המושטות של אביהם שבשמים.

למרבה הצער התרבות שלנו מלמדת אותנו רק לעתים רחוקות איך להתמודד עם רגשותינו כשעולמנו מזדעזע. אנשים היום אינם מרבים להזכיר את השקפת הכתובים לפיה החטא שינה את חווית החיים וכל הבריאה נאנחת ומצפה בכיסופים לשלב הסופי של הגאולה. אבל אנחנו יכולים לבטוח בדבר אלוהים בעניין זה: זהו דבר נורמאלי להיאנח ולהתאבל על נזק שנגרם ללבו של אדם או לנישואיו.

באופן טבעי אנחנו רוצים לדעת כמה זמן יימשך שלב היגון, אבל אין לוח זמנים מושלם. היגון צריך למצות את עצמו. אנחנו נדע מתי היגון שלנו חצה את הקו של אבל בריא והפך להתחפרות ברחמים עצמיים. אלוהים יראה לנו (אפילו בזמן שאנחנו עדיין מתאבלים) כיצד להתחיל לאהוב את אלה שפגעו בנו.

צריך להתכונן לזה. אלוהים תמיד מתחיל לעבוד עם האדם שקשוב לו באותו רגע - כלומר ייתכן שהוא יתחיל לעבוד עם האדם שנפגע, ולא עם הפוגע. ביום חורף אחד, בזמן שכתבתי ביומני על הכאב האישי שלי בעקבות אכזבה ממישהו שבטחתי בו, אני, (פני), הרגשתי שיש לי זכות לערוך לאלוהים רשימה של כל הסיבות מדוע אני לעולם לא צריכה שוב לבטוח באיש. עייפה מלהיות פגועה, גלגלתי את רשימת התלונות שלי על כל העוולות שנעשו לי מילדות, ציינתי דברים מצערים כמו התעללות מינית, שני מקרים שבהם הוזמנתי לנשף והבחור לא הגיע, ועוד כמה אכזבות וביגודות מצד חברים קרובים. בסוף הרגשתי שמוצדק מבחינתי להגן על עצמי כדי שלא יפגעו בי שוב. "זה פשוט לא בטוח!" סיכמתי בהצדקה עצמית.

חיכיתי בשקט בחדרי החמים, בטוחה שאלוהים ינחם אותי ויאשר את זכותי להגנה העצמית. במקום זאת הוא הוביל אותי בעדינות לשאלה הזאת: "באיזו הגדרה נשתמש למילה 'בטוח' - שלי או שלך?"

הסתבכתי: החטא שלי עצמי נחשף. הדעה שלי על ביטחון הייתה לגמרי ממוקדת בעצמי: רציתי שלא להיפגע עוד לעולם. יותר מזה, ההגנה שהבטחתי לעצמי הייתה כרוכה בהחלטה שלעולם לא אוהב שוב מעומק הלב ולפיכך אפסיק לשקף את האב שאותו אני אמורה לחקות. לבי המותש ניצב מול לבו הסבלני של אלוהים שלא קִשָּׁף ממני את בנו כדי להבטיח את ביטחוני הנצחי. בלב מלא חרטה ראיתי שוב את המחויבות של אלוהים לאהוב את אלה שאינם ראויים, כולל אותי כמוכן. איך אני יכולה שלא להראות לאחרים את אותה אהבה שקיבלתי בעצמי? יגון אינו מבטל את המחויבות שלנו לאהוב אחרים. להפך, הוא מחזק אותה.

סימן שלישי - להסתכן ולאהוב את מי שאינו ראוי

כל אישה הנשואה למכור למין שואלת את עצמה איך לצאת מהיגון בשל הבגידה ולהתחיל לסמוך שוב על בעלה למרות הסיכון. שהרי ברור לה שסביר שהיא עלולה להתאכזב שוב, כי תענוגות הבשר הם מצרך קל מאוד להשגה. אם היא מבינה שהחטא של בעלה הוא למצוא מקלט מהמתח ולתרגם למין את אכזבתו מהחיים, היא יודעת שכנראה יהיו כישלונות נוספים.

אבל אישה נבונה הופכת לעזר כנגדו המתאימה לו יותר מתמיד אם היא זוכרת שבדיוק כמוהו גם היא מתפתה לחטוא ולהתמודד עם מצוקות החיים בדרכים שגויות. לרגלי הצלב כולנו שווים. כל אחד מאתנו נושא את כבודו ושחיתותו בדרכים שמיוחדות לסיפור האישי ולמזג האישי שלו. ובזכות התקווה של הבשורה, נישואים יכולים להיבנות מחדש כשהבעל והאישה מקבלים בענווה את העובדה שהם חוטאים שזקוקים לחסד. ייתכן שהתהליך יהיה ארוך ומכאיב, אבל הגמול מתוק.

לאהוב את מי שאינו ראוי זה בעיקר לקחת את הסיכון ולסלוח. פירושו של דבר בעצם "לא לחשוב רעה", כפי שמתואר באיגרת הראשונה אל הקורינתים יג 5. רועה הקהילה שלי אומר זאת כך: "סליחה פירושה להסיר את התמונה שיש לך בראש על מישהו (תמונה שאולי הייתה נכונה פעם) ולקרוע אותה לגזרים". איך אישה יכולה לקרוע לגזרים את התמונה של בעלה הבוגד? זה תפקידו של מאבק בתפילה.

סימן רביעי - מאבק בתפילה

אישה מתחילה לקחת את הסיכון כשהיא מתפללת לאלוהים שישנה אותה כדי שהיא תוכל לאהוב את בעלה כמו שאלוהים אוהב אותו. הבקשה שלה לראות את בעלה מנקודת ראותו של אלוהים תאפשר לה לראות את בעלה לא רק כחוטא, אלא גם כאדם שנועד לשקף את התכלית של אלוהים בעולם השרוי בחשכה. איזה אדם היה בעלה אם הוא לא היה משועבד עוד לחטא מיני? איזה אדם הוא היה יכול להיות אם הוא היה מבין את העומק של אהבת אלוהים? איך הכול היה נראה אם הוא היה מגונן עליה כפי שהיה עליו לעשות? כיצד יכלו הנישואים שלהם להשתנות אילו נשבה ביופי של מתנת אלוהים לחיי נישואים - היכולת להיות לבשר אחד. מה היה קורה אילו בעלה הוקיר אותה כפי שאלוהים הקדוש הוקיר אותה? התבוננות על הבעל מנקודת המבט של אלוהים יכולה להחזיר לאישה את הכבוד והתשוקה כלפיו.

כשאישה מהרהרת בשאלה איך בעלה נלכד ברשת מטופשת של סיפוק מיני אסור, היא יכולה להתחיל להתפלל למענו בדרכים שמכבדות אותו כדמות שהוא נקרא להיות. בתפילה היא יכולה להתחייב מחדש לנישואיה, להביע תקווה לשיקומו ולאפשר לאלוהים לתת לה מחסדו כדי שהיא תוכל להציע חסד זה לבעלה המובס. אישה כזאת אינה יכולה להישאר קשה ומרירה. כשמטרותיה יעלו בקנה אחד עם מטרות אלוהים, והיא תיתן לאלוהים לרכך את לבה ולמלא אותו, היא תהיה מסוגלת לאהוב את הבעל שגרם לה כל כך הרבה כאב. זו הבבואה של אהבת אלוהים הפושטת את זרועותיה אל אלה שגרמו לו צער.

סימן חמישי - התמודדות עם תוצאה זו משמעית

לעתים גם כשהאישה מתמידה בתפילה, בעלה נותר משועבד לחטא מיני. למרות תפילותיה למענו הוא מסרב להפוך לגבר שאלוהים והיא קוראים לו להיות. מה יכולה לעשות אישה נוכח קשיות לבו?

זו הייתה הצרה של אביגיל. כפי שמתואר בשמואל א פרק כה, היא הייתה נשואה לאדם מטופש וגס רוח (נבל) ואף שאנו יודעים עליה מעט, סביר להניח שחייה עם אדם כזה גס זימנו הרבה רגעים של תפילה נמרצת מצדה לאלוהים. בחכמה ובאמונה שניזונו מיחסיה עם אלוהים, היא סיכנה את חייה כדי להציל את ביתה ולהגן על שמו הטוב של דוד כאיש אלוהים. היא עמדה, פשוטו כמשמעו, בדרכו של דוד שיצא לנקום בנבל על שביזה אותו. ההתערבות של אביגיל לא רק הצילה חיים של אנשים רבים, אלא גם שינתה את הסיפור האישי של דוד.

כשאביגיל חזרה הביתה לבעלה השיכור היא חישה בחכמה לומר לו את האמת בזמן שיתפכח, ובזמן הזה הוא לקה בלבו. לאחר מכן כתוב, "ויהי כעשרת הימים וייגוף ה' את נבל וימות" (פסוק 38). במשך עשרה ימים השאיר אלוהים את אביגיל במצב שהלך והחמיר, ללא ערובה כלשהי לתוצאה חיובית.

אני במקום אביגיל הייתי זועמת. "יופי, מצוין! זה מה שמגיע לי על זה שאני הולכת אחריו? עכשיו אני צריכה לטפל בחולה סיעודי?!" איך אביגיל המשיכה הלאה? אני משוכנעת שרק בגלל הקשר שלה עם אלוהים. רק בזכות חסדו היא המשיכה הלאה מבלי לאפשר לנסיבות חייה להקשות את לבה כלפי אלוהים.

נשים שבעליהן משועבדים לפורנוגרפיה או חטא מיני אחר יידרשו להרבה תפילה ולפיקחות שבאה רק כתוצאה משעות רבות של תפילה, והצגת השאלות הקשות לגבי ההמשך. כמו כן הן יידרשו לעתים לנכונות להילחם לצד הבעל ולמענו.

סימן שישי - מאבק יעיל: השלכות קשות ללבבות קשים

כיצד אישה יכולה להיאבק ביעילות למען נישואיה? עליה לבחור את מלחמותיה בקפידה, להבחין לאילו נושאים ראוי להתייחס ומאילו נושאים להעלים עין. היא גם לא צריכה להיאבק לבדה. ייתכן שהיא זקוקה למדריך רוחני שיעזור לה לראות את מצבה "בעיניים חדשות". כמו כן אם בעלה הוא אדם מאמין אולי היא יכולה להביא את מצבה לידיעת זקני הקהילה שלהם. צעדי המשמעת המתוארים בכתובים נועדו לעורר את מצפוננו של אדם שחושיו התקשו בגלל החטא. יותר מזה, ייתכן שהסירוב העיקש של הבעל להשתנות יביא לתוצאה הקשה ביותר - גירוש, והיא תזדקק לתמיכה של אנשים טובים מקהילתה אם הצעד הזה הכרחי.

בינתיים, שמירה על לב רך אך עמדות בלתי מתפשרות היא פעולה שמצריכה איזון מורכב.

אישה חסודה צריכה להיות נחושה, שובת לב ואמיצה. היא צריכה לדרוש מבעלה את מה שאלוהים דורש ממנו - נאמנות וקדושה. אישה יכולה לומר לבעלה מילים קשות אם דבריה מבטאים את הצער שלה במקרה שהוא ממשיך בחטא. לדוגמה כדי לשמור על בריאותה ייתכן שעליה לדרוש מבעלה לעשות בדיקות לגילוי מחלות מין מידבקות לפני שתוכל לקיים אתו שוב יחסי מין. ייתכן שעליה לומר משהו כמו, "אני מצטערת לכפות זאת, אבל זה הכרחי לעתיד היחסים שלנו. אני אצטער מאוד אם תסרב, אבל אשמח מאוד לראות אותך חוזר בתשובה ועושה את הצעדים לשיקום נישואינו". אין צורך להציג נחישות ביד קשה.

המאבק עם הבעל למען הנישואים יצריך כוח רב. אישה שמתמקדת בלאתגר בדרך זו את בעלה תצטרך תמיכה. שיחות עם יועץ, השתתפות בקבוצת תמיכה והצגת המצב בפני רועה הקהילה הם דברים חשובים ששומרים אישה מתחושת בדידות. היא גם צריכה אוזן קשבת ועצה נבונה שתעזור לה להבחין מהם המניעים שלה בעת שהיא מתכננת כיצד להגיב לבן זוגה.

העבודה הזאת מתישה. לאהוב מישהו בצורה כזאת עולה ביוקר. עליה לפצות על העצב שלה ולמצוא מנוחה בחיק אביה השמימי שמבטיח את נוכחותו "לנשברי לב ודכאי רוח" (תהי' לד 19). תמיכה של חברים בוגרים כשהיא עושה את העבודה הזאת תחזק אותה ותרענן אותה.

לסיכום

אלה שישה סימני דרך בדרכה של אישה לשלמות המשפחה כאשר ההתמכרות של בעלה למין נחשפת. זיהוי סימני הדרך אינו תמיד פשוט וגם הדרך אינה חלקה ונקייה. אבל זהו מסע של תקווה לכל אישה שלבה שבור מהשפעות החטא של בעלה, הרוצה להתרכז כלפי אלוהים וכלפי בעלה. רק כשהיא מתחייבת לבלות זמן עם אביה השמימי היא יכולה לאהוב כשלבה נכסף לראות את בעלה משתקם ומשתנה לדמות שאלוהים הועיד לאנשיו. במסע כזה שום אישה לעולם איננה לבדה כי המשיח עצמו מתלווה אליה ומביא אותה לבסוף הביתה.